Бракът може да изчака, образованието – не

Дипломата преди халката

Осемнадесетата година често се възприема като момент, в който човек внезапно трябва да „порасне“. С навършването на пълнолетие животът сякаш поставя нови изисквания и очаквания, особено към момичетата в някои общности, където ранният брак се приема като естествена следваща стъпка. За мен обаче пълнолетието не означава задължително създаване на семейство, а начало на личен път – път на учене, изграждане и осъзнат избор.

Като младо момиче от друг етнос често се сблъсквам с нагласата, че след навършването на пълнолетие вече трябва да се мисли за женитба. Тези очаквания пренебрегват факта, че на тази възраст човек все още не е напълно подготвен да поеме отговорността за семейство, деца и дом. Ако човек все още не може да се грижи сам за себе си, как би могъл да носи отговорност за други хора? Създаването на семейство изисква зрялост, стабилност и самостоятелност – качества, които се изграждат с време и образование.

Макар ученето понякога да изглежда трудно и досадно, то е изключително необходимо. Образованието дава знания, увереност и възможност за независим живот. Един реален случай ясно ми показа това. По време на посещение в административна институция станах свидетел на ситуация, в която жена не можеше сама да попълни документите си и преписваше дословно чужди лични данни. Това беше унизително и показателно колко тежки могат да бъдат последствията от неграмотността. Липсата на образование прави човека зависим, несигурен и уязвим.

Подобни примери срещам и в собственото си училище, където съществува самостоятелна форма на обучение. В нея се явяват на изпити родители на ученици – хора, които по различни причини не са успели да учат навремето. Те съчетават семейни задължения, работа и подготовка за изпити, за да получат диплома години по-късно. Това показва, че нуждата от образование не изчезва, но когато човек не учи навреме, пътят става значително по-труден.

Ранният брак често отнема възможността за такова развитие. Вместо време за учене, за изкарване на шофьорска книжка, за постигане на независимост и за изграждане на бъдеще, младите хора поемат домакински и родителски задължения. Училището не е само място за знания – то е място за приятелства, за спомени и за личностно израстване. Това са години, които не се връщат, а осъзнаването на тяхната стойност често идва твърде късно.

Показателен е и примерът на моята баба, която се е омъжила на 17 години и е станала майка още на 18. След години тя открито признава, че най-голямото ѝ съжаление е, че не е имала възможност да учи. Именно нейният опит ме убеди, че знанието е богатство, което дава свобода, самостоятелност и право на избор.

Няма значение дали човек ще създаде семейство по-рано или по-късно – децата и любовта ще бъдат там, когато човек е готов. Истинската любов не бърза и не поставя условия. Ако двама души се обичат, те ще се изчакат, докато изградят себе си като личности.

Затова вярвам, че бракът може да почака, но образованието – не. Дипломата трябва да бъде преди халката, защото тя осигурява независимост, достойнство и възможност за собствен път в живота. А възможността да избираш е най-голямата сила на младия човек.